

naar man fastsætter Honorarer, der ere langt højere end de 3 pCt., som der hidtil har været Tale om? Jeg tror, man her vil gøre den samme bedrøvelige Erkendelse som den Gang, da man i sin Tid jog Loven om Almenskolevæsenet igennem. Der vilde man ogsaa spare. Dette Skolevæsen vilde fremtidig koste Staten 37,000 Kr. mindre, og det vakte saadan Glæde, at det var en af de Heste, der trak denne Lov igennem. Jeg beder ærede Medlemmer se efter, hvad der er sparet af de 37,000. Den Gang vilde det have været paaviseligt, at et saadant Beløb ikke kunde spares, hvis man havde sat sig grundig ind i Lovens Enkeltheder, og hvis den højtærede Minister vil sætte sig grundig ind i denne Sag og i de to Forslag, som han her selv har forelagt, vil han se, at de 3 pCt. er et meget moderat Honorar. Den højtærede Minister har jo selv foreslaaet et betydelig højere Beløb, og vedtages Loven, som den her er foreslaaet, vil man, naar vi ere nogle Aar fremme i Tiden, komme til at sande — det kan regnes ud med matematisk Nøjagtighed —, at hele denne Tro paa, at det blev billigere, var en Illusion. Det hele vil blive dyrere.

Jeg kunde ønske at stille et Spørgsmaal til den højtærede Minister, og det er, at da den højtærede Minister oplyser, at man til private Arkitekter i de 5 Aar har anvendt et Beløb paa 93,000 Kr., hvor meget da de Byggeforetagenders samlede Sum beløber sig til, som disse private Arkitekter have faaet 93,000 Kr. for. Hvis vi saa komme ned under de 3 pCt., saa kan man deri se en Mulighed for, at det kan blive billigere. Men, som sagt, den Mulighed, som jeg ikke tror er til Stede, har den højtærede Minister ved Lovforslaget om Rigsarkivet selv slaaet ned. Det er rigtigt, og det er godt, at Statens Byggerier fordeles mellem de dygtige Arkitekter, men det er en Vildfarelse at tro, at man derved opnaar en Besparelse.

I Bemærkningerne til Lovforslaget findes endvidere anført, at Forslaget hviler paa den Hovedtanke, at alle Embedsboliger for Fremtiden skulle undrages Inspektørernes Tilsyn, og at ikke alene Vedligeholdelserne, men ogsaa Hovedreparationerne skulle foreslaas og bringes til Udførelse, ligesom Arbejdet skal kontrolleres af ved-

kommende Embedsmand. Dette synes at være en fuldkommen urimelig Fremgangsmaade. Thi ved Hovedreparationer af Bygninger maa der meget ofte foretages Ændringer i Bygningerne, som kræve baade kunstnerisk og teknisk Assistance. Og det kræver saa igen Udførelse af Tegninger, og den paagældende Embedsmand maa da søge Assistance hos de lokale Haandværkere, og naar disse da ere uden Kontrol, saa turde det i Længden blive Staten en overmaade dyr Historie, der ikke vil passe ind i Sparesystemet. Overfor Bygninger af kunstnerisk eller historisk Interesse, hvoraf vi jo have mange, er denne Fremgangsmaade tillige ganske uforsvarlig, da Arbejdet jo meget let kan komme i Hænderne paa ukyndige Personer. Højt kan der være Tale om dette, som jeg tror den højtærede Minister sagde, Plisseri, at man med Hensyn til Skovløbersteder og endnu mindre Tjenesteboliger kunde lægge Vedligeholdelsen i Brugerens Hænder, men dog kun saaledes, at Overslagene maatte underkastes Bygningsinspektoratets Kritik. Men for Hovedreparationernes Vedkommende er den foreslaaede Fremgangsmaade fuldstændig umulig.

Naar saa Bemærkningerne til Lovforslaget opstille en Oversigt over Udgifterne til Bygningsinspektoratet for de 5 Aar, 1900—1905, udvise de et Beløb af 105,000 Kr. Det vil altsaa sige, at det samlede Beløb for de 5 Aar er 21,000 Kr. i Gennemsnit om Aaret; dette er, hvad dette Tilsyn har kostet den danske Stat. Men saa anføres der, og det beklager jeg meget, derefter et Beløb, som er udbetalt til Rigshospitalet og andre Arbejder. Hvorfor anføres det i Motiverne til dette Lovforslag? Det vedrører jo aldeles ikke Inspektorerne, og det kan kun være anført i Anmærkningerne for at give den, der ikke læser Sagen med særlig Opmærksomhed, det forkerte Indtryk, at Inspektorerne sluge en Masse Penge. Det er altsaa saaledes, at hvert af de 5 Inspektorer aarlig i Gennemsnit skaffer Staten en Udgift af 4,200 Kr., og jeg spørger da, om der kan leveres et bedre Bevis for, at den danske Stat faar sit Bygningsvæsen administreret ganske overordentlig billigt.

Maa jeg tillade mig at anføre, at ligesom Staten har sit Bygningsvæsen, har